

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

ІНВЕСТИЦЫІ

ДАПАМОГУЦЬ БЕШАНКОВІЦКАМУ МНС

Новыя 30-мятровыя пажарныя аўтадрабіны (“автолестница”) ў кастрычніку папоўняць парк ратавальнікаў у Вушачах і Бешанковічах. Аб гэтым 6-га ліпеня на брыфінгу да Дня пажарнай службы, які адзначаецца 25-га ліпеня, паведаміў начальнік Віцебскага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей Мялешкін, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Падраздзяленні МНС працягваюць укамплектоўваць спецыяльным абсталяваннем і машынамі. З пачатку года на ўзбраенне паступіла 13 адзінак тэхнікі, у тым ліку 3 аўтамабілі для пошукава-выратавальных работ, 3 квадрацыклы, 32-метровыя пажарныя аўтадрабіны.

«Мы ўжо які год запар закупаем пажарныя драбіны. Двое з іх зараз вырабляюцца. І што прыемна, іх вырабляюць на нашым заводзе, размешчаным у Оршы. Яны ўжо ў кастрычніку паступяць на баявое

дзяжурства ва Ушацкі і Бешанковіцкі раённыя аддзелы па надзвычайных сітуацыях. Абласны выканаўчы камітэт будзе набываць вялікія ўсходы ў Віцебск», — распавёў Сяргей Мялешкін.

Сума дагавора на пастаўку дзвюх пажарных аўтадрабінаў склала больш як Br1 млн. 380 тыс. Кіраўнік ўпраўлення МНС дадаў, што тэхніка, якую закупаюць для ведамства, айчынай вытворчасці. Сродкі выдзелены з рэспубліканскага і абласнога бюджэтаў.

«Разумеючы, што набліжаецца сезон ягаднікаў і грыбнікоў, мы стварылі

пошукавыя службы ў Глыбокім, Оршы, Полацку і Віцебску. Закуплена адпаведная тэхніка, квадрацыклы, аўтобусы, выкарыстоўваюцца розныя GPS-трэкеры — усё для таго, каб як мага хутчэй знайсці чалавека і вывесці яго з небяспечнага асяроддзя, — удакладніў Сяргей Мялешкін.

— Мы таксама бачым, што грыбнікі спадзяюцца на службу МНС і ўжо не запамінаюць дарогу, ведаючы, што можна патэлефанаваць па нумары 101 або 112, і за імі прыедуць і вывезуць. Хацелася б заклікаць грамадзян да таго, што не трэба злоўжываць дзяржаўнай падтрымкай у цяжкіх сітуацыях, а людзей сталага ўзросту, з улікам наяўных і перанесеных захворванняў, — устрымацца ад наведвання лясоў для збору грыбоў і ягад».

БЕЛТА

УЛАДА

ЗВЯРНУЦЦА ДА СТАРШЫНІ

Са сваімі праблемамі да кіраўніка раёна прыйшлі тры чалавекі.

Урадженец Бешанковіцкага раёна, а цяпер жыхар абласнога цэнтра, прасіў садзейнічання ў набыцці ўчастка для будаўніцтва дома ў вёсцы Трубіліна. З часам мужчына плануе стварыць тут аграгаспадарства.

Жыхар дома №3 на вул. Валадарскага ў

райцэнтры наракаў на непрыемны пах у пад’ездзе.

Яшчэ адзін бешанковічанін звярнуўся з просьбай дапамагчы яму вырашыць праблему з падтапленнем зямельнага ўчастка.

Галіна Унуковіч усе звароты ўзяла на

асабісты кантроль, даўшы адпаведныя даручэнні зацікаўленым службам.

Да ўвагі: прыём грамадзян старшынёй Бешанковіцкага райвыканкама ажыццяўляецца кожную другую і чацвёртую сераду з 8-00 да 13-00. Папярэдні запіс на прыём па тэлефоне — 6-40-73.

А.Тутэйшы
па матэрыялах газеты “Зара”

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

УЗНАГАРОДЗІЛІ МЕДАЛЁМ ДЫРЭКТАРА

Дырэктар СУП «Вядзерава» Бешанковіцкага раёна Васіль Бярозка ўзнагароджаны медалём «За працоўныя заслугі».

Зарплата ў сярэднім па гаспадарцы СУП «Вядзерава» — тысяча рублёў, выплачваецца своєчасова. Паўнаважасныя абеды ва ўласнай сталовай абыходзяцца ў рубель-два замест дзесяці. Добры сацпакет, матэрыяльная дапамога да ўсіх свят. У вёсцы дапамагаюць апрацоўваць прысудзібныя ўчасткі. Для супрацоўнікаў прадукцыя, вырашчаная на палях гаспадаркі, прадаецца па сабекошце.

Многія маладыя спецыялісты, адпрацаваўшы па размеркаванні, так і засталіся ў “Вядзерава”. Напрыклад, уся інжынерная служба. Вярнуліся дзяўчынкі-ветэрынары пасля дэкрэта. І не дзіўна: тут аплачваюць здымнае жыллё і праезд, калі працаўнік ездзіць з іншага населенага пункта.

Васіль Бярозка распавядае: - Калі працаваў галоўным ветурачом у калгасе “Радзіма” Бялыніцкага раёна, мой кіраўнік, старэйшы таварыш, настаўнік і чалавек з вялікай літары Аляксандр Міхайлавіч Лапатэнтаў заўсёды казаў калектыву: “Будзе ў гаспадарцы - будзе і ў вас”. Гэтага прынцыпу прытрымліваюся і ў нашай гаспадарцы”.

Выразна арганізаваная, прадуманая праца зладжанага калектыва прыносіць плён. З кожным годам асноўныя паказчыкі вытворча-фінансавай дзейнасці СХУП “Вядзерава” вышэйшыя.

- Выручка расце значна хутчэй за выдаткі. Нават калі параўноўваць з 2021-м, то прыбытак і рэнтабельнасць ад рэалізацыі за тры месяцы бягучага года вышэйшая ў пяць разоў, рэнтабельнасць продажаў — у чатыры. На 21 працэнт павялічылася і сярэднямесячная зарплата, - падсумавала галоўны эканаміст Вікторыя Сухвал.

Лідэрам «Вядзерэва» было не заўсёды: калісьці маленькі калгас не зарабляў нават на заробак. У 2005 годзе “Вядзерава” стала сельскагаспадарчым філіялам ААТ “Дарожна-будаўнічы трэст № 1 г. Віцебска”, і пачалося новае жыццё.

Трэст пабудоваў ферму на 400 галоў, якую абсталявалі шведскай даільнай устаноўкай. Калі будаўніцтва заканчвалася, у сельгасфіліяле прызначылі новага дырэктара Васіля Бярозку.

- Знуляпачынаць было добра. Прырост у жывёлагадоўлі пайшоў адразу, хутка выплацілі крэдыт без працэнтаў, - успамінае Васіль Сцяпанавіч. - З таго часу на гэтай ферме рэалізацыя малака вырасла ў дзесяць разоў: з 600 кілаграмаў да 6 тысяч. “Вядзерава” набрала сілу, і праз пяць гадоў да яго далучылі суседняе “Астроўна”. Разам з вялізнымі даўгамі, якія прыйшлося пагашаць наступныя два гады.

- Як справіліся? Памянялі стыль кіравання, аптымізавалі кадры. Калі

аб’ядналі дзве гаспадаркі, калектыв быў 180 чалавек. Сёння ўсяго 100, але вытворчасць пры гэтым вырасла ў разы, - задаволены дырэктар.

- Разлічыўшыся з даўгамі «Астроўна», імкнемся абыходзіцца без крэдытаў, бярам толькі на куплю тэхнікі, угнаенняў.

Аптымізавалі і жывёлагадоўлю. На дробнатаварных фермах, прааналізаваўшы прадуктыўнасць дойнага статка, зрабілі выбракоўванне. У далучанай гаспадарцы зрабілі ключавую ферму на 400 галоў. Цяпер тут атрымліваюць ад каровы 17 кілаграмаў малака, і ўсе класы экстра.

На фермах «Вядзерава» 2538 галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку 800 кароў. Тут лічаць кожны рубель, таму шмат робяць сваімі рукамі.

Напрыклад, механізатары самі рамантуюць трактары, толькі рухавікі адпраўляюць на Віцебскі маторарамонтны завод. Можна і эканоміць у разы, і зімой работнікам выручыць да дзвюх тысяч за месяц.

Акрамя таго, кожны з іх падыходзіць да справы адказна, бо тэхніка свая.

Для ўтрымання цялят не будуць бетонныя палацы: яны выдатна растуць у поліэтыленавых хатках і на адкрытым паветры. Пры гэтым добрыя прыбаўленні ў вазе, таннае мяса. Зменшылі выдаткі і па электраэнергіі, усталяваўшы энергазберагальныя лампы.

(скарочана)

ВАЙНА, ЯКОЙ НЯМА

(Першая частка паэмы)

Сонца над Токіа.

А над Нью-Ёркам агні.

Каваю пахне Парыж.

А Стамбул пахлаваю.

Ціха плывуць над зямлёю

Апошнія мірныя дні

Перад апошняй сусветнай вайною.

Марш Мендэльсона

ў палацы Манака гучыць,

Правіцца бал, на вяселлі

гуляе паўсвета,

Соладка п’ецца віно,

але ўсё-ткі на вуснах гарчыць

Перад апошняй вайною

апошнія лета.

У Ватыкане моліцца Папа за мір,

У Аль-Хараме малітвы над храмам,

як ветразі,

Ніл працякае, як вечна ён цёк,

праз Каір –

Ды ўжо паціху вада чырванее

пры беразе.

Ціша над Крэвам, дзе лес поўны

спелых суніц,

Але ўзгулі бамбавозы над замкам

над Крэўскім –

І асыпаюцца ягады,

падаюць кнігі з паліц:

Дантэ з Шэкспірам і Ніцшэ

з Ф.М.Дастаеўскім.

Колькі прарокаў! І ўсе – пра канец.

Пра сыход.

Піфія ў Дэльфах. Ісаа і Аўдзія. І Ванга.

Вось і танцуе Дэтройт свой апошні

факстрот,

І Аргенціна танцуе апошнія танга.

Бліскае срэбрам на рынку Пусана

луска,

Заўтра ўжо сейнеры выйсці не змогуць

на ловы,

Новы “Лятучы галандзец” –

крэйсер “Масква”

Сёння ўваходзіць ва ўсходняе мора...

Сталёва

Бліскаюць лодкі падводныя там,

дзе кіты

Шляхам адвечным плывуць,

дзе гарэзляць дэльфіны...

Піфія з Дэльфай! Прарочыла гэта

не ты!

І не Ісаа прарочыў

Кроў Украіны!

Можна прарочыць такое,

калі звяр’яецца,

І калі ўбачыць, ступіўшы за ўсе

небасхілы,

Як перад смерцю ўкраінскай

красуецца руская смерць

Каля магілы.

На піраміды Егіпта цярушыцца

вечнасці пыл.

Сцёрта чытаецца надпіс

на фіўскіх грабніцах:

“Жні, што пасееў!” – і ўзносяцца

прахам з магіл

Дзеці і ўнукі, якім ужо не нарадзіцца.

А ў рэстаранах, у барах і пабах,

ва ўсіх кабарэ,

Дзе куртызанка Еўропа спявае і грае,

Break. Перапынак. Бо жаж

куртызанку бярэ:

Божая Маці ў яе на руках памірае.

Уладзімір Някляеў

“СБ”

СПОРТ

НОВАЯ СПАРТЫЎНАЯ ПЛЯЦОЎКА

Чарговая спартыўная пляцоўка для міні-футбола і баскетбола ўступіла ў строй у аграгарадку Вула на базе Вульскага ліцэя імя Даватара. Яна была адкрыта 3-га чэрвеня 2022 года на тыдні дзяцінства дзякуючы праекту Прэзідэнцкага спартыўнага клуба "Спорт для ўсіх", паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе клуба.

Спартсмены ліцэя па праву заслужылі такі падарунак: у 2010 годзе тут пачаў работу цэнтр прафесійнай і сацыяльнай рэабілітацыі дзяцей з асаблівасцямі развіцця. На працягу многіх гадоў яго выхаванцы становяцца пераможцамі і прызёрамі рэспубліканскіх і міжнародных спаборніцтваў па розных відах спорту. У час адкрыцця на новай спартыўнай арэне прайшлі таварыскія матчы па праграмах "Спешыял

Алімпікс" па стрытболе паміж камандамі Віцебска і Улы, а таксама па міні-футболе з удзелам юнакоў і дзяўчат СДЮШАР Бешанковіцкага раёна.

З'яўленне новай шматфункцыянальнай пляцоўкі стала сапраўдным святам не толькі для ліцэістаў, але і для ўсіх жыхароў Бешанковіцкага раёна. У дзяцей і дарослых з'явілася магчымасць займацца міні-футболам і баскетболам дзякуючы супрацоўніцтву

Прэзідэнцкага спартыўнага клуба з Беларускім камітэтам "Спешыял Алімпікс", Ульскім ліцэем і Бешанковіцкім райвыканкамам.

Праект "Спорт для ўсіх" быў запушчаны ў ліпені 2021 года. Яго рэалізацыя прадугледжвае будаўніцтва комплексных і камфортных пляцовак па Street Workout, на якіх будзе зручна выконваць шырокі набор практыкаванняў як падлеткам, так і дарослым, у тым ліку з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі (параваркаўт). У рамках праекта плануецца адкрыццё пляцовак як для заняткаў варкаўтам, так і іншымі відамі спорту. Мэта і асноўная ідэя праекта - спорт, даступны кожнаму.

БЕЛТА

УКРАЇНА

ЯКАЯ БУДУЧЫНЯ ЧАКАЕ РАСЕЙСКУЮ МОВУ ВА УКРАЇНЕ?

Адной з мэт вайны Расіі супраць Украіны нібыта павінна была стаць абарона правоў рускамоўных. Але ўжо праз паўтара месяца пасля яе пачатку сацыёлагі зафіксавалі небывалае згуртаванне ўкраінцаў вакол абароны ўкраінскай мовы. Што ў гэтай сітуацыі чакае руская мова і як адчуваюць сябе яе носьбіты ва Украіне?

Дадзеныя праведзенага ў сярэдзіне сакавіка сацдаследавання паказалі: яшчэ ніколі ўкраінскае грамадства не было так згуртавана вакол абароны ўкраінскай мовы. 76% ўкраінцаў называюць украінскую сваёй роднай (дзесяць гадоў таму гэтая лічба складала 57%). А 83% апытаных лічаць, што ўкраінская павінна быць адзінай дзяржаўнай мовай у іх краіне.

Паварот ўкраінцаў у бок ўкраінскай мовы - феномен не апошняга месяца, кажа Бібі-сі дырэктар сацыялагічнай службы «Рэйтынг», якая праводзіла гэтак апытанне, Аляксей Анціповіч.

У 2005 годзе, пасля перамогі «першага Майдана» і прыходу на прэзідэнцкую пасаду Віктара Юшчанкі, яго апаненты ўнутры і за межамі Украіны загаварылі аб «гвалтоўнай украінізацыі» краіны. Некаторыя крокі ў падтрымку ўкраінскай мовы і культуры тады сапраўды рабіліся, але ў сацыялагічным сэнсе яны прывялі хутчэй да мабілізацыі прыхільнікаў пашырэння сферы ўжывання рускай.

«Перамога Януковіча ў 2010 годзе азначала закручванне гаек для ўсяго ўкраінскага. І ківаць хіснуўся ў іншы бок. У 2012 годзе, за год да „другага Майдана“ мы фіксавалі рост колькасці людзей, якія называюць украінскую родную, на пяць працэнтных пунктаў», — кажа сацыёлаг Анціповіч.

У 2014 годзе, пасля ўцёкаў Януковіча, анэксіі Крыма і пачатку канфлікту ў Данбасе, працягвае ён, гэтая колькасць вырасла яшчэ на дзесяць працэнтных пунктаў.

Па-першае, тлумачыць

Анціповіч, змянілася структура насельніцтва Украіны. "Чыста арыфметычна: мінус два мільёны выбаршчыкаў, якія жылі ў Крыме, мінус тры мільёны на акупаванай частцы Данбаса, — а гэта ж у асноўным былі рускамоўныя людзі, якія падтрымлівалі рускую мову".

Па-другое, украінская ўлада - у тым ліку рэагуючы на грамадскі запыт - прыняла шэраг законаў аб падтрымцы ўкраінскай мовы. Украінская мова стала мовай адукацыі, рэкламы, друкаванай прэсы, сферы абслугоўвання - прынамсі, фармальна. Квоты на мовы былі ўсталяваныя для тэлебачання і радыё. Насуперак чаканням скептыкаў Уладзімір Зяленскі пасля прыходу на прэзідэнцкую пасаду не рабіў спроб змяніць моўнае заканадаўства, і мяккая ўкраінізацыя працягнулася.

Падчас пераможнай для сябе прэзідэнцкай кампаніі Уладзімір Зяленскі абяцаў падрабязней прыгледзецца да моўных законаў, прынятых падчас прэзідэнцтва Пятра Парашэнкі, ужо пасля перамогі. На справе - палітыка мяккай украінізацыі ва Украіне працягвалася і пасля змены ўлады. «Пры гэтым колькасць людзей, якія пастаянна выкарыстоўваюць у побыце выключна ўкраінскую мову, у апошнія гады застаецца прыкладна на адным і тым жа ўзроўні - цяпер гэта каля 48%.

Вялізныя змены мы фіксуем у іншым сегменце: за апошнія дзесяць гадоў [доля] выключна рускамоўных грамадзян Украіны паменшылася з 40% да 26% у канцы мінулага года і да 18% у пачатку вайны. Затое вельмі моцна вырасла колькасць людзей, якія

адначасова выкарыстоўваюць у побыце і ўкраінскую, і рускую, - з 15% да 32%», - кажа Анціповіч.

Галоўны вынік падзей пачатку вайны — небывалая кансалідацыя ўкраінцаў вакол меркавання аб тым, што толькі ўкраінская павінна быць дзяржаўнай мовай у іх краіне: гэты пункт гледжання дамінуе нават ва ўсходніх рэгіёнах Украіны.

«Пра намер у найбліжэйшай будучыні перайсці выключна на ўкраінскую заяўляюць каля траціны рускамоўных ўкраінцаў і каля двух трацін двухмоўных грамадзян краіны», - звяртае ўвагу Анціповіч.

Якая будучыня чакае рускую мову ва Украіне? Сацыёлаг Аляксей Анціповіч упэўнена кажа аб «надзвычай хуткай, страшэннай украінізацыі Украіны». «Моўнае пытанне ва Украіне, па вялікім рахунку, было вырашана ўцёкамі Януковіча і пуцінскай агрэсіі ў 2014 годзе», - кажа ён, маючы на ўвазе, што менавіта тады быў дадзены старт незваротным тэндэнцыям павелічэння папулярнасці ўкраінскай мовы і росту колькасці прыхільнікаў яго статусу як адзінай дзяржаўнай.

«Вайна проста паскорыла гэты працэс украінізацыі. Я не ведаю, колькі гадоў у сацыялагічным сэнсе ўціснулася ў гэтыя паўтара месяца», - кажа Анціповіч. А найлепшым адказам на моўнае пытанне ў сучаснай Украіне могуць служыць іншыя лічбы з даследавання яго групы. Толькі 12% ўкраінцаў лічаць, што моўнае пытанне з'яўляецца сур'ёзнай праблемай, якая пагражае ўнутранай бяспецы і міру ва Украіне. 67% - (большасць ва ўсіх узростах, геаграфічных і моўных групах рэспандэнтаў) перакананыя, што паміж украінамоўнымі і рускамоўнымі грамадзянамі Украіны ніякіх праблем не існуе.

BBC

МЕДЫЦЫНА

БЕШАНКОЎЦЫ МОГУЦЬ ПАДЛЯЧЫЦА Ў СУСЕДЗЯЎ

Сенненская цэнтральная раённая бальніца пасля рамонту вярнулася да аказання поўнага спектра медыцынскай дапамогі пацыентам, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Бальніцу пабудавалі ў 1974 годзе. Капрамонт і замену інжынерных сетак у паліклініцы, якая знаходзіцца ў правай частцы будынка, правялі ў 2016-м падчас падрыхтоўкі да абласнога кірмашу працаўнікоў вёскі "Дажынкi". На наступны год надыйшла чарга цэнтральнага корпуса, дзе размешчана сама бальніца. Але ўжо ў 2019 годзе ў планы ўмяшаўся каранавірус, і тэмпы работ прыйшлося знізіць да 2021 года.

Каб захаваць аказанне меддапамогі насельніцтву раёна, рамонт вялі паэтапна - паверхі па чарзе працягвалі прымаць хворых. Цяпер цэнтральны корпус аднавіў працу ў поўным аб'ёме.

«Падчас капрамонта і мадэрнізацыі інжынерных сетак таксама ўмацоўвалася матэрыяльна-тэхнічная база. Былі закуплены два гінекалагічныя крэслы ў жаночую кансультацыю, аперацыйны стол, выцяжныя шафы для клініка-дыягнастычнай лабараторыі, два апараты УГД, кардыярэгістратары, дэфібрылятар з начыннем, 6 інфузійных шпрыцавых помпаў, апарат штучнай вентыляцыі лёгкіх. Акрамя таго, аўтагаспадарка УУС Віцебскага аблвыканкама бязвыплатна перадала 4 аўтамабілі УАЗ для абслугоўвання сельскага насельніцтва.

Цяпер пацыенты будуць атрымліваць меддапамогу ў абноўленых і ўтульных палатах, дзе ўстаноўлена новая мэбля.

Колькасць кіслародных кропак павялічана з 20 да 60. Імі забяспечана 70 працэнтаў усяго ложкавага фонду бальніцы. Кіслародатэрапія ўжываецца не толькі для лячэння каранавіруса, але і дыхальнай недастатковасці, якая можа ўзнікаць з-за хранічнай паталогіі дыхальных шляхоў, захворванняў сэрца», - распавяла галоўны лекар установы Крысціна Гарчынская. Яна дадала, што абнаўленне атрымалі дыягнастычныя і эндаскапічная службы, лабараторыі, рэанімацыйнае і прыёмнае аддзяленні. У бальніцы з'явілася рэабілітацыйная зала з новымі трэнажораў і сродкамі ранняй рэабілітацыі пацыентаў.

Паліклініка працуе на 257 наведванняў, стацыянар разгорнуты на 89 ложкаў. З іх 63 знаходзяцца ў тэрапеўтычным аддзяленні, 20 - у хірургічным, яшчэ 6 - у аддзяленні анестэзіялогіі і рэанімацыі. Сёння ў бальніцы знаходзяцца каля 70 пацыентаў.

Па некаторыя віды медыцынскай дапамогі сюды звяртаюцца і жыхары бліжэйшых раёнаў — Бешанковіцкага і Лепельскага. «Мы аказваем насельніцтву паслугі, якія не могуць прапанаваць некаторыя іншыя ўстановы аховы здароўя, - патлумачыла галоўдоктар. - Напрыклад, іголкарэфлексатэрапія, УГД

сэрца і шчытападобнай залозы, сутачнае манітарыраванне артэрыяльнага ціску, холтэраўскае манітарыраванне сэрца і велаэргаметрыя».

Да тых пацыентаў у Сенненскім раёне, якія не могуць самастойна прыехаць ва ўстанову, накіроўваюцца работнікі фельчарска-акушэрскіх пунктаў. У структуры бальніцы іх 17, некаторыя аснашчаны спецыяльнымі аўтамабілямі з міні-лабараторыямі і ЭКГ-апаратамі.

Ва ўстанове паспяхова працуе рэспубліканскі праект Міністэрства аховы здароўя "Клапатлівая паліклініка". Прыём вядзе каманда ўрачоў агульнай практыкі, нагрузка паміж імі размяркоўваецца раўнамерна.

Спрашаючы работу электронны дакументаабарот і выпіс рэцэптаў. А чэргі ў рэгістратуру мінімізуе паслуга па замове талонаў на сайце.

Знайсці патрэбныя кабінеты пацыенты могуць дзякуючы распрацаванай каляровай лагіс-тыцы.

Як адзначаюць у бальніцы, праект укараняецца і ў стацыянарах, дзе кожнае працоўнае месца лекара і медыцынскай сястры абсталяванае кампутарамі.

Для камфорту хворых прадугледзелі спецыяльныя пакоі адпачынку і бібліятэкі. Кнігі для іх выбіралі з асабістых калекцый мясцовых жыхароў. А для адпачынку медперсоналу адвялі пакой плошчай больш за 60 кв.м. З мэбляй і тэхнікай для яе дапамог абласны галіновы прафсаюз.

Як адзначылі медработнікі, дзякуючы рамонту пацыенты ў раённай бальніцы могуць атрымліваць кваліфікаваную медыцынскую дапамогу на ўзроўні вобласці.

Фінансавая падтрымка ўладаў паўночнага рэгіёну і раёна дазволіла завяршыць як унутраныя, так і вонкавыя працы. Заменена асвятленне, адрамантаваны дарожнае пакрыццё і стаянка, тэрыторыю бальніцы ўпрыгожылі новыя прасторныя альтанкі.

"Мы не спыняемся на дасягнутым. У планах у нас бягучы рамонт даху на асноўным корпусе, рамонт і паляпшэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы фельчарска-акушэрскіх пунктаў, бальніц сястрынскага догляду і ўрачэбных амбулаторый, - падкрэсліла Крысціна Гарчынская.

- Акрамя таго, мы актыўна вядзем перамовы з японскім бокам для працягу супрацоўніцтва па гуманітарным праекце «Карані травы», мэтай якога з'яўляецца скрынінг коларэктальнага рака і рака страўніка. Па гэтаму праекту прадугледжана закупка відэаэндаскапічнай стойкі. Таксама мы працягваем актыўную працу па праекце ранняй вертыкалізацыі пацыентаў з вострымі парушэннямі мазгавага кровазвароту".

БЕЛТА

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

КРАМОЛЬНЫЯ КІЛАБАЙТЫ СТАТЫСТЫКІ

Апошнія дні кожнага месяца я з нецярпеннем чакаю публікацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта. Пасля 24 лютага патрэба ў макраэканамічнай інфармацыі, натуральна, шматразова ўзрасла. Адна справа — бла-бла-бла на тэму імпартазамышчэння, павароту на ўсход і расчыненнага насцеж «вакна магчымасцяў», і зусім іншае — эканамічная рэальнасць, увасобленая ў лічбах спецыялістамі.

Адзін з афарызмаў брытанскага эканаміста Джона Мейнарда Кейнса (1883–1946), чые ідэі мелі вялікі ўплыў на сучасную эканамічную і палітычную тэорыю, абвясчае: «Попыт нараджае прапанову». На жаль, яго ўніверсальнасць беларускія статыстыкі вольна ўжо які месяц ставяць пад сумнеў.

Глядзіце самі. З 443 кілабайтаў у траўні файл «Прамысловасць» зменшыўся да 169 кілабайтаў у чэрвені, а файл «Знешнеэканамічная дзейнасць» за гэты ж перыяд скаціўся з 353 да 209 кілабайтаў.

Пры скарачэнні прамысловай вытворчасці за студзень-травень на 4,2%, а абароту знешняга гандлю таварамі і паслугамі за

студзень-красавік — на 3,3% адпаведна, справядзачнасць скарацілася ў 2,6 і 1,7 разы! Калі так пойдзе і далей, то лёгка сабе ўявіць аматара статыстыкі на месцы настаўніка геаграфіі з «Залатога цяляці» Ільфа і Пятрова. Небарака звар'яецца пасля безвыніковых спробаў адшукаць на бракаванай карце абодвух паўшар'яў Берынгаў праліў.

«Усё пра яго і крыху пра надвор'е»

Добрымі намерамі выбрукавана дарога ў пекла. Хто б спрачаўся. За прыкладамі далёка хадзіць не даводзіцца. Аднак абмяжуюся адным: «Нельга дапускаць інфармацыйнага вакууму. Пра гэта гаварылася неаднаразова» (так заявіў адзіны

палітык амаль год таму — 30 ліпеня 2021-га).

Нельга, але калі вельмі хочацца, то можна. Чарговая інавацыя Нацыянальнага статыстычнага камітэта таму відавочнае пацверджанне.

Паводле перапісу 2019 года, 2,1 мільёна беларусаў мелі вышэйшую адукацыю (22%). За дзесяць гадоў да таго дыпламаваных беларусаў было на 0,6 мільёна менш (16%). Такая дынаміка не магла не адбіцца на прыродзе палітычнага рэжыму. У поўнай адпаведнасці з агульнасусветнай тэндэнцыяй, у Беларускай мадэлі ўсё выразней пачалі выяўляцца рысы інфармацыйнай аўтакратыі.

Да такіх аўтакратый расійскі эканаміст Сяргей Гур'еў адносіць рэжымы, асновай улады якіх з'яўляюцца маніпуляцыі інфармацыяй для большасці і цензура альбо кааптацыя (абранне ў клас эліты) для больш адукаванай меншасці. Асноўная мэта гэтых дзеянняў — не даць кантрэлітам растлумачыць большасці, што лідар краіны некомпетэнтны.

Змяненне аб'ёму файлаў у бюлетэні «Сацыяльна-эканамічнае становішча Рэспублікі Беларусь, студзень-травень 2022 г.» — адзін з прыкладаў маніпуляцыі інфармацыяй. Пра прамое скажэнне фактаў гаворка не ідзе. Усё значна прасцей. Для разумення тэхналогіі, якая выкарыстоўваецца ў гэтым выпадку, дастаткова набраць у YouTube «Вінакур і Аганезаў». Гэта іграем, гэта не іграем, а тут я рыбу заварочваў.

Працэс табування асобных раздзелаў статыстычнай інфармацыі (гэта не іграем) набірае абароты. Незалежна ад таго, якія мэты ставяць перад сабой яго

арганізатары, далёка не апошнім вынікам іх намаганняў стане прымітывізацыя грамадства.

12 красавіка 2021 года са спісу замежных СМІ, якія атрымалі дазвол на распаўсюд у Беларусі, быў выключаны Euronews. Яшчэ на адну інфармацыйную крыніцу, якая даносіла да беларусаў дыханне планеты, стала менш. Айчыныя СМІ, паводле традыцыі, якая склалася яшчэ ў савецкія гады, спецыялізуюцца на сюжэтах з жыцця насельнікаў верхніх узроўняў уладнай вертыкалі.

Як тут ні прыгадаць жарт часоў дарагога Леаніда Ільіча: «Усё пра яго і крыху пра надвор'е». З культурнай каляіны не так проста вырвацца. Таму «афіцыйна» у навінавых праграмах прымаецца аўдыторыя як стандарт. І гэта горш за любую цензуру», — тлумачыць расійскі журналіст Максім Арцём'еў.

У актуальнасці такога тлумачэння можна пераканацца з дапамогай сайта самай папулярнай газеты краіны. Раздзел «У свеце» на галоўнай старонцы прысутнічае, але размешчаны ў самым нізе — пад раздзеламі «Спорт», «Тэлетэдынь» і «Здарэнні».

Нібы гогалеўская птушка-тройка

Тым не менш падводзіць рысу пад эканамічнай статыстыкай я б не спяшаўся. Асобныя струменьчыкі, якія змяшчаюць карысную інфармацыю, усё яшчэ праточваюцца.

Звернемся да кастрыраванага файла «Знешнеэканамічная дзейнасць». Абарот знешняга гандлю таварамі і паслугамі ў студзені-красавіку 2022 г. да ўзроўню студзеня-красавіка 2021 г. склаў 96,7%, экспарт — 97,9%, імпарт — 95,5%. Зніжэнне

не катастрофічнае, аднак гэта за чатыры месяцы. Калі ж параўнаць красавік бягучага года з красавіком мінулага, то колькасць падстаў для радасці рэзка паменшыцца: 77,3%, 79,5% і 75,0% адпаведна.

Варта звярнуць увагу на скарачэнне імпарту тавараў з краін Еўрасаюза на 27,8%. І гэта не за красавік, а з нарастаннем за чатыры месяцы!

Ад «гэтых мязотнікаў» нічога іншага і нельга было чакаць. Аднак звернем сваю ўвагу на другую эканаміку скарачэнняў на 8,6%. Вось такі адказ аматарам «ісці ад жыцця» на канцэпцыю «павароту на ўсход», якая стала афіцыйнай дзяржаўнай дактрынай Саюзнай дзяржавы яшчэ ў 2014 годзе.

Кал гаршчок кіпіць, то ў сябрах няма недахопу. Сяброўства сяброўствам, а тытунь паліць кожны свой. Другая эканоміка свету сваім поспехам абавязана калектыўнаму Захаду. Без шчыльных і разнастайных сувязяў з тым, хто яе спарадзіў, яна існаваць не можа. Таму не варта здзіўляцца, што аб'ём кітайскага экспарту ў Расію з канца лютага да канца траўня знізіўся на 38% у параўнанні з паказчыкамі другой паловы 2021 года.

...Белстат паводзіць сябе, нібы гогалеўская птушка-тройка: «...Куды ж нясецца ты (беларуская мадэль)? Дай адказ. Не дае адказу».

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
novychas.online

РАСІЯ - БЕЛАРУСЬ

РОССИЯНЕ ХОТЯТ ВКЛЮЧИТЬ В ВОЙНУ БЕЛОРУСОВ

Чем для Беларуси может обернуться оперативная пауза в войне. Политический обозреватель и историк Александр Фридман: «Лукашенко ведь понимает, что направить войска в Украину было бы, пожалуй, самой большой глупостью, какую себе только можно представить. Даже, если оценивать это не с точки зрения моральных принципов, а с позиции эффективности....»

Минобороны России официально объявило о паузе в боях в Украине. Как сообщают в ведомстве, в выполнявших «боевые задачи» подразделениях проходят мероприятия «по восполнению боевых возможностей».

Военнослужащим предоставлена возможность отдохнуть, получить письма и посылки из дома, — цитируют СМІ представителя оборонного ведомства...

О том, чем оперативная пауза в войне может обернуться для белорусов, Филин поговорил с политическим обозревателем и историком Александром Фридманом.

— Российский политолог Владимир Пастухов считает, что до сих пор основные потери российской стороны неслазасчетмобилизованных жителей «ЛДНР». Это помогало минимизировать негативные настроения в российском обществе. По мнению Пастухова,

следующими кандидатами на роль «пушечного мяса» для Москвы с высокой долей вероятности могут стать белорусы. Произойти это может после стабилизации фронта на Донбассе, когда российскому руководству понадобится новый очаг напряжения, способный отвлечь силы ВСУ. И этот момент может наступить уже в июле. Считаете ли вы такой прогноз реалистичным? И как на Западе оценивают вероятность участия белорусской армии в войне?

— Сказанное Пастуховым укладывается в логику того, что делает российский руководитель, используя жителей Донецка и Луганска в качестве живой силы для достижения своих целей, невзирая на потери.

С такой точки зрения бросить в бой белорусскую армию будет еще более логично. Конечно, идут серьезные дискуссии о состоянии белорусских войск, особенно на Западе.

Но если задача состоит в том, чтобы оттянуть внимание, создать трудности, то белорусская армия на эту роль подходит больше, чем те мужчины на Донбассе, которых просто хватили на улицах.

Но тут возникают вопросы военного и политического характера. В военном отношении эксперты сходятся во мнении, что белорусская армия — это не тот фактор, который может серьезно повлиять на общий ход событий. Западные эксперты вообще крайне критически высказываются о состоянии армии Беларуси — как о материальном ее обеспечении, так и про общую подготовку военных.

С другой стороны, нужно подчеркнуть, что эксперты на Западе имеют достаточно слабое представление о том, что собой являет белорусская армия. Да и вообще мало кто может ответить на этот вопрос.

Что касается политического момента, то главный вопрос — какими будут последствия, если Лукашенко все же пойдет на это. Что будет, если украинцы пойдут в наступление, если боевые действия перекинутся на белорусскую территорию.

Ситуация здесь абсолютно непредсказуемая. Последствия могут быть не только очень плохими для самого Лукашенко, но и крайне неприятными и для

России.

Если кратко, то прогноз Пастухова — вовсе не фантастика. Но это очень рискованный вариант, где преимущества неочевидны, а поражение может быть очень серьезным. И поэтому открытым остается вопрос, пойдет ли на это Россия, и как этому будет сопротивляться Лукашенко.

— Аналитический центр Chatham House провел очередное исследование, как белорусы относятся к войне в Украине. Опрос зафиксировал постепенное снижение доли тех, кто выступает в поддержку действий России. Снижается количество белорусов, которые ждали положительных последствий от войны. Также сокращается доля тех, кто отрицательно относится к сценарию, при котором белорусские солдаты сдались бы в плен украинцам, если наши войска все же пошлют воевать. Исходя из этого, каких последствий стоит ждать в случае вступления в войну в ближайшее время?

— Это очень интересный момент — то, как исследование Chatham House совпадает с публикацией на немецком портале RND. В этой статье авторы проанализировали возможность вступления Беларуси в войну и пришли к

выводу, что Лукашенко лишь пугает этим.

В статье приводится очень интересное высказывание экс-генерала НАТО и бундесвера Ганса-Лотара Домрэзе, одного из главных экспертов по вопросам войны в Германии, занимающего абсолютно проукраинскую позицию и выступающего за поставки вооружений Киеву.

У Домрэзе спросили, почему Лукашенко до сих пор не отправил свои войска в Украину. Генерал подчеркнул, что это не случилось даже тогда, когда для этого был самый благоприятный момент — в феврале, когда россияне стояли под Киевом.

В тот момент была некоторая эйфория у россиян, да и сам Лукашенко говорил про три-четыре дня войны. Возможно, тогда такое решение и белорусское общество встретило бы иначе. Но даже в такой ситуации белорусская армия осталась дома.

Из этого Домрэзе делает вывод, что Лукашенко не хочет отправлять свои войска. И далее идет интересный момент...

Случиться может все, что угодно. И всё же Лукашенко на данный момент не желает участвовать в войне. Наверное, он и в феврале не был уверен в достижении Россией своих целей. А уж тем более сейчас...

(скарочана)

gazetaby.info

ДЭФОЛТ

«СТО ГАДОЎ ТАКОГА НЕ БЫЛО, І ВОСЬ ЗНОЎ»

Дзмітрый Крук: Найгоршыя рэчы, звязаныя з дэфол-там, ужо адбыліся. Расія ўсё ж прыйшла да дэфолту па знешніх пазыках упершыню за 104 гады.

27 чэрвеня скончыўся льготны перыяд, напрацягу якога Расія павінна была выплаціць крэдыторам працэнты па еўрабондах у памеры 100 мільёнаў долараў ЗША. Аплата да атрымальнікаў не дайшла.

Паколькі гэты плацёж Расія прапусціла, гэта лічыцца падзеяй дэфолту, піша Bloomberg. Такого ж меркавання прытрымліваецца рэйтынгавае агенцтва

Moody's. «27 чэрвеня плацяжы па двух купонах еўрабондаў не дайшлі да трымальнікаў аблігацый напрацягу льготнага перыяду, што з'яўляецца дэфолтам па нашым вызначэнні», — гаворыцца ў паведамленні агенцтва.

Масква прызнаваць дэфолт адмаўляецца. У Крамлі лічаць, што Расія выканала абавязацельствы перад трымальнікамі каштоўных папер. ...

Але факт у тым, што крэдыторы грошы не атрымалі. Таму — дэфолт.

Што такое дэфолт, і якія яго наступствы?

Дэфолт (англ. default — невыкананне абавязацельстваў) — невыкананне дагавора пазыкі, гэта значыць несплата своечасова працэнтаў або асноўнага доўгу па даўгавых абавязацельствах або па ўмовах дагавора аб выпуску аблігацыйнай пазыкі.

Наступствы суверэнных дэфолтаў могуць мець шырокія маштабы: спад у эканоміцы, узмацненне інфляцыі і дэвальвацыя нацыянальнай валюты. Bloomberg адзначае, што ў выніку дэфолту па знешніх абавязацельствах Расія фактычна ператвараецца ў «эканамічнага, фінансавана і палітычнага ізгоя».

Праўда, Расія і без дэфолту ператварылася ў такога ізгоя — у выніку нападу на Украіну. Але, на думку, напрыклад, Алега Пендзіна, выканаўчага дырэктара эканамічнага дыскусійнага клуба (Украіна), дэфолт для Расіі — падзея ўсё ж значная. Паводле яго слоў, расійскі дэфолт «будзе азначаць блакаванне ўсіх дзяржаўных рахункаў, усеі дзяржаўнай маёмасці і маёмасці дзяржаўных кампаній за межамі Расіі. То-бок уся маёмасць Расіі, акрамя дамоў дыпламатычных службаў, будзе арыштаваная, будуць створаны адпаведныя камітэты крэдытараў і пачнецца судовы працэс продажу наяўнай маёмасці Расіі для прад'яўлення да пагашэння даўгоў»...

А Беларусі за гэта што-небудзь будзе?

Улічваючы, што Беларусь цяпер цесная завязаная з Расіяй — па экспарце, у разліках расійскім рублём і гэтак далей, — расійскі дэфолт, па ідэі, павінен быў бы ўдарыць і па Беларусі. Тым больш, што ў дачыненні да Сінявокай санкцыі ўведзеныя практычна ідэнтычныя расійскім. Але менавіта таму Дзмітрый Крук і не чакае для нашай краіны «нічога асаблівага» ад расійскага дэфолту...

«У нашым выпадку (Беларусі — Рэд.) застаецца крыху больш мастоў, але зразумела, што контрагенты будуць ставіцца да нас больш насцярожана. Зрэшты, тыя контрагенты, якія да гэтага часу працавалі з Расіяй і Беларуссю, разумеюць, якія рызыкі яны на сябе бяруць. А паколькі дэфолт быў чакаемы і прадказальны, усе, хто не хацеў падвяргацца такім рызыкам, ужо адмовіліся ад супрацоўніцтва з Расіяй і Беларуссю і ад разлікаў з імі», — канстатуе эканаміст.

Вядома, Расіі, якая атрымлівае ад Еўропы каля 1 мільярда долараў штодзень за энерганосьбіты, «дэфолтная» сума ў 100 мільёнаў долараў нават надвор'я не робіць. Тым не менш, факт дэфолту азначае, што разгляд патрабаванняў да Расіі і судовых пазоваў, калі такія будуць, можа расцягнуцца на гады. А гэта значыць, што яе інвестыцыйная прывабнасць і надзейнасць будуць пастаўленыя пад сумнеў яшчэ доўгі час. Нават калі вайну ва Украіне спыніць проста цяпер.

(скарочана моцна)

Тамара Лісічэнка
novychas.online

«НАРОДНЫ ПІСЬМЕННІК»

ЗА ЎСЁ ЖЫЦЦЁ НЕ НАПІСАЎ НІВОДНАГА ТВОРА
НА РОДНАЙ МОВЕ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Дваццаць восем гадоў у Беларусі ніхто не атрымліваў звання «Народны пісьменнік». Народныя мастакі з'яўляліся, народныя артысты знаходзіліся, а народныя пісьменнікі — не. Час ад часу, праўда, узнікалі чуткі, што тая ці іншая кандыдатура дзе трэба разглядаецца. Пра гэта піша «Народная газета».

Але ўлада, паперабіраўшы, выносіла аднолькавы негалосны вердыкт — не годны. Ну не адшукваўся ў Беларусі пісьменнік, які адпавядаў бы і талентам сваім, і грамадзянскай пазіцыяй патрабаванням улады.

І вось нешта ў лесе здохла — пісьменнік такі нарэшце знайшоўся. Як знаходзіцца сякера пад лавай. Бо шукаць Мікалая Чаргінца — а ён і займеў доўгачаканае званне — асаблівай патрэбы не было. Мікалай Іванавіч заўсёды, што называецца, пад рукой — і ў Савеце Рэспублікі засядаў, і дзяржкамісіяй па маралі кіраваў, і прыўладным Саюзам пісьменнікам да апошняга часу руліў.

Трэба прызнаць, што сярод сваіх васьмнаццаці папярэднікаў — народных пісьменнікаў і паэтаў — ён наўрад ці будзе прыняты да агульнага гурта. Справа ў тым, што новы народны за ўсё жыццё не напісаў ніводнага твора на роднай мове беларускага народа, ён на ёй нават двух слоў звязаць не можа (прынамсі, у публічнай прасторы беларускай мовай ніколі не карыстаўся). То ад імя якога народа Мікалай Чаргінец сабраўся выступаць? Якіх культурных каштоўнасцяў быць глашатаем? І ў каго паднімецца рука паставіць на адну паліцу чаргінцоўскія міліцэйскія дэтэктывы і, напрыклад, «Людзі на балоце» Івана Мележа ці «Знак бяды» Васіля Быкава?

А ставіць у пэўных сітуацыях прыйдзецца — званне абавязвае. І тут можна толькі пашкадаваць

тых жа школьных бібліятэкарак, чыя кніжная гаспадарка неўзабаве папоўніцца творамі новага народнага. Бо ім давядзецца ўсё ж неяк засцерагаць школьнікаў ад раскіданых па яго раманах сцэнак. Скажам, разгортвае бібліятэкарка кнігу Чаргінца, а там — інтымныя падрабязнасці з жыцця прэзідэнта. Амерыканскага, вядома ж. І ўсё апісана з такім веданнем справы, як быццам аўтар са свечкай стаяў над гаспадаром Авальнага кабінета ды яго каханкамі. Прашу прабачэння за пікантную цытату, але з песні слова не выкінеш: ... *Гимеев нож Джона готов был лопнуть от приятного напряжения, и он тихо сказал: «Ты — сверху!»* (скарочана)

Цытаты як цыкады — зазначыў адзін трапны ў вызначэннях класік, іх чуваць далёка. Вось і падобныя цытаты з Чаргінца, дзякуючы інтэрнэту, чутны і бачны паўсюль, хоць ты вушы затыкай і вочы зашорвай. Ды што цытаты — увесь раман «Тайны Овального кабинета», названы некаторымі крытыкамі парнаграфічным (і, як бачым, небеспастаўна), знаходзіцца ў вольным доступе.

Бедныя беларускія школьнікі! Дагэтуль яны, праходзячы інтымную лірыку, нудзіліся над «Яварам і калінай» Купалы ды круцілі насамі, спрабуючы ўнюхаць, чым «Пахне чабор» Броўкі. А інтым, аказваецца, можа быць і такім — і таксама ж ад народнага пісьменніка, проста, як выглядае, больш сексуальна заклапочанага. Ён і без

звання пралез у школьную праграму, а са званнем усіх праймаў і паэтаў па гэтай лініі ўраз за пояс заткне.

Як ні дзіўна, схільнага да пахабшчыны Чаргінца вельмі абуралі кнігі з падобным, на яго гледзішча, зместам. Калі быў забаронены фотаальбом, выпушчаны ў свет выдавецтвам «Логвінаў», Мікалай Іванавіч накінуўся на яго з імперэтам сярэднявечага інквізітара. Маўляў, забаранілі — *«и поделом, потому что пошлость»*, а выдавецтва *«опустило книгу ниже плинтуса»*. Што ж, у чужым воку і стрэмка навідавоку, а ва ўласным і бярвёна не відно.

Стварыўшы ў 2005 годзе прыўладны Саюз пісьменнікаў і заняўшы ў захопленым Доме літаратара кабінет, дзе раней сядзелі Максім Танк і Ніл Гілевіч, Мікалай Чаргінец як мог і дзе мог піхаў палкі ў колы саюзу-канкурэнту, шмат разоў зняважліва выказваўся на адрас «не своих» пісьменнікаў. Мне і сёння прыгадваецца, як перажываў нябожчык Васіль Якавенка, калі Чаргінец публічна звінаваціў яго і Уладзіміра Арлова ў тым, што яны *«хотят переименовать улицы именами фашистов, в том числе Кубэ»*. Вось так квэцнуў без усякіх на тое падстаў і далей пайшоў — другіх квэцаць. Падобнай квэцаніны ў шматлікіх чаргінцоўскіх інтэрв'ю — «БЕЛАЗ» з прычэпам.

... Па-свойму паказальны факт: Мікалая Чаргінца ў свой час, нягледзячы на высокі міліцэйскі чын, не прынялі ў Саюз пісьменнікаў. Падчас абмеркавання на прыёмнай камісіі падняўся адзін з самых аўтарытэтных праймаў Іван Пташніку і заявіў (яго словы зафіксаваны ва ўспамінах удзельнікаў абмеркавання): *«Вельмі паважаю міліцыю і вельмі люблю»*

чытаць дэтэктывы, але вось гэта (меўся на ўвазе стос кніг Чаргінца) ніякага дачынення да літаратуры не мае». Скажаў — як звязаў. І таварышу генералу было паказана на дзверы.

Думаю, што праз пэўны час адстаўным генералам Чаргінцом у імкненні заняць танкаўскі кабінет рухала яшчэ і прага рэваншу: ах, вы мяне за дзверы выставілі, а я праз акно ўлезу і сяду ў старшынёўскае крэсла. Улез і сеў. І сядзеў амаль сямнаццаць гадоў, ва ўсім падпываючы ўладзе, нават у адбелванні людзэра Сталіна. Адчуўшы ў высокіх кабінетах адпаведныя павевы, Чаргінец тут жа выказаўся: *«Мне импонирует его взвешенность во многих вопросах. Ипотом посмотрите, какотносился к писателем. С величайшим вниманием и почтением»*.

Дзясяткі беларускіх пісьменнікаў расстраляны ў Курапатах — вось такое сталінскае *«внимание»*. Сотні беларускіх пісьменнікаў прайшлі праз ГУЛАг, многія там засталіся навечна — вось такое сталінскае *«почтение»*.

... Як пісаў Янка Брыль пра аналагічную сітуацыю яшчэ за савецкім часам: *«Дадуць Героя — будзеш і герой. У гэтым усё — каб далі»*. А Пімен Панчанка, дачуўшыся, што званне народнага сабраліся даць шматтомнаму графаману і даносчыку, пайшоў да Петруся Броўкі і заявіў: *«Калі яму дадуць, я адмоўлюся, і ты адмовішся, бо гэта ж ганьба!»*.

Як яны там, у нябеснай Беларусі, — васьмнаццаць па-сапраўднаму народных — перажываюць сённяшняю ганьбу? Можа, таксама вырашылі адмовіцца ад дыскрэдытаванага найвышэйшым указам звання?

(скарочана)

Міхась Скобла